

9. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra školstva Slovenskej republiky J. Mikolaja na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Fronca vo veci zmeny metodiky financovania vysokých škôl

PODPREDSEDA VLÁDY
A MINISTER ŠKOLSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Ján Mikolaj

Bratislava 23. februára 2007

Číslo: CD-2007-2859/5819-1:sekr.

Vážený pán poslanec,

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Došlo:	05 -03- 2007
Číslo:	309/2007
Predchádzajúce číslo:	Prílohy:

obrátili ste sa na mňa s interpeláciou vo veci metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007.

V úvode konštatujete, že som zriadil množstvo komisií a poradných orgánov. Dovoľujem si Vás informovať, že zo zriadených poradných orgánov sa problematiky vysokého školstva týka najmä Rada pre školský systém, celoživotné vzdelávanie a vedu a Rada pre informatizáciu a informatiku v školstve. Tieto orgány boli zriadené v súlade s článkom 14 organizačného poriadku Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Uvedené ustanovenie bolo súčasťou tohto organizačného poriadku už v období, keď ste vykonávali funkciu ministra školstva. Ide o moje poradné orgány pri plnení úloh Ministerstva školstva Slovenskej republiky vyplývajúcich z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2006 až 2010, ďalších vládnych a parlamentných úloh a z plánu hlavných úloh ministerstva školstva. Štatút príslušnej rady ich zaväzuje pri svojej činnosti vychádzať z hlbokého poznania svetových a domácich trendov rozvoja a úloh rezortu školstva pri realizácii programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky, zo sociálnych a ekonomických podmienok možností Slovenskej republiky, z hlavných úloh ministerstva na roky 2006 - 2010 a z úloh, ktoré im pridelím. Rady majú odborne prispievať k zmene súčasného stavu s cieľom, aby sa Slovenská republika stala štátom so vzdelanými občanmi, ktorý uskutočňuje opatrenia na rozvoj vedomostnej spoločnosti. Rady majú najmä pripravovať návrhy na zmeny v oblasti svojej pôsobnosti, pripravovať odborné analytické dokumenty pre moje rozhodovanie, vypracúvanie stanovísk k zásadným koncepčným a rozvojovým dokumentom, majú pripravovať podklady na rozhodnutia ministerstva, iniciovať návrhy na riešenie naliehavých problémov v oblasti svojej pôsobnosti, navrhovať zaradenie úloh z oblasti svojej pôsobnosti do Plánu hlavných úloh Ministerstva školstva Slovenskej republiky. Ako aj z názvu týchto rád vyplýva, ich zameranie je pre oblasť školstva

aj informatiky rozsiahlejšie a úsilím je, aby návrhy, stanoviská a výstupy zohľadňovali širšie súvislosti a prepojenia školského systému, vzdelávania a vedy.

Ak sa porovná Rada pre školský systém, celoživotné vzdelávanie a vedu a Rada pre informatizáciu a informatiku v školstve s orgánmi reprezentácie vysokých škôl podľa § 107 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorými sú Rada vysokých škôl, Študentská rada vysokých škôl a Slovenská rektorská konferencia, sú medzi nimi zásadné rozdiely z hľadiska postavenia, konštituovania aj obsahovej náplne, ktoré majú svoje špecifiká. Uvedené poradné orgány ministra boli zriadené nedávno, začínali svoju činnosť, preto sa viac spomínali a utvoril sa dojem, že orgány reprezentácie vysokých škôl sú v ústraní mojej pozornosti. Orgány reprezentácie vysokých škôl sú súčasťou pevne fungujúceho systému a nie je potrebné venovať sa problematike ich konštituovania a poslania. Ubezpečujem Vás, že si plne uvedomujem postavenie a poslanie reprezentácie vysokých škôl a mám prvoradý záujem o ich vyjadrenia k problematike vysokoškolskej politiky a k ďalším návrhom a opatreniam, ktoré sa vysokých škôl významne dotýkajú a osobitne o vyjadrenia vyplývajúce z citovaného zákona o vysokých školách.

Vážený pán poslanec,

vo Vašej interpelácii uvádzate, že som zmenil metodiku financovania vysokých škôl. Najprv si však dovoľujem uviesť a zdôrazniť, že Ministerstvo školstva Slovenskej republiky podľa zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov predložilo Slovenskej rektorskej konferencii, Rade vysokých škôl a Študentskej rade vysokých škôl návrh metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007. Tento návrh sa však odlišuje od v súčasnosti platnej metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007, ktorá nemá Vami číselne uvádzané dôsledky na výšku dotácií verejným vysokým školám práve na základe zváženia a zapracovania niektorých pripomienok orgánov reprezentácie vysokých škôl. Platná metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007, podľa ktorej sa v roku 2007 poskytujú dotácie verejným vysokým školám, je teda v uvedenom zmysle finančných dôsledkov oproti pôvodnému návrhu predloženému na vyjadrenie orgánom reprezentácie vysokých škôl zmenená a úpravy, ktoré by mali za následok Vami spomínané finančné dôsledky, neobsahuje.

Máte pravdu v tom, že na optimálne prerokovanie návrhu metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007 by bolo vhodné poskytnúť orgánom reprezentácie vysokých škôl primeranejší časový priestor a poskytnúť im v návrhu číselné údaje namiesto označení typu xx. Dovoľujem si však uviesť, že Ministerstvo školstva Slovenskej republiky dostalo z niektorých vysokých škôl oneskorene číselné údaje o počtoch študentov, a preto nemohlo uvedené číselné údaje prepočítať a doplniť. Týka sa to aj Vami uvádzaného číslom nedoplneného koeficientu, ktorého presné určenie bolo možné až nastavením na základe prepočtov skutočných čísel. Oneskorené zaslanie týchto podkladov ovplyvnilo aj neskoršie zaslanie návrhu metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007 orgánom reprezentácie vysokých škôl.

Orgánom reprezentácie vysokých škôl predložený návrh metodiky rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007 v porovnaní s platnou metodikou rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2006 obsahoval najmä tieto návrhy zmien:

- nebude sa vykonávať úprava rozpisu finančných prostriedkov podľa počtu študentov k 31. 10. 2007,
- v kvalite výskumnej činnosti vysokej školy sa nezohľadňuje počet denných doktorandov po dizertačnej skúške, váha ostatných kritérií (okrem publikačnej činnosti) sa primerane zmenila,
- na základe požiadavky vysokých škôl v súvislosti s vybavovaním agendy motivačných a sociálnych štipendií sa zvyšuje zohľadňovaný počet zamestnancov centrálnej administratívy (na 31) a znižuje sa aj počet prepočítaných študentov v prípade podpory administratívnych zamestnancov pri verejných vysokých školách s počtom nad 1800 študentmi,
- mení sa váha doktorandov v dennej forme štúdia v prepočítanom počte študentov, a to na 2,5,
- koeficient kvalifikačnej štruktúry sa určuje podľa stavu k 31. 10. 2006,
- upravuje sa poskytovanie finančných prostriedkov na doktorandské štipendiá v prípadoch, keď študent riadne skončí štúdium pred uplynutím štandardnej dĺžky štúdia,
- precizujú sa ustanovenia o špecifickej podpore malých študijných programov,

- upravuje sa termín, podľa ktorého sa určí zálohový príspevok na stravu,
- upravuje sa spôsob výpočtu sociálnej podpory študentov v oblasti podpory UPC, športových a kultúrnych aktivít. Ministerstvo školstva Slovenskej republiky účelovo poskytne finančné prostriedky na telovýchovné jednoty a kluby a vybrané aktivity vysokých škôl. Okrem účelových finančných prostriedkov na konkrétne aktivity sa poskytnú v pomere k počtu študentov v dennej forme štúdia verejným vysokým školám finančné prostriedky na UPC, podporu ďalšej športovej a kultúrnej aktivity študentov vysokých škôl i konkrétne použitie v tejto oblasti je na rozhodnutí vysokej školy,
- zavádza sa nová skupina financovania – technické odbory, v rámci ktorej sú financované študijné programy v študijných odboroch 5.2 – konštrukčné inžinierstvo, technológie, výroba a komunikácie a obdobné študijné odbory zriadené podľa predchádzajúcich predpisov.

K uvedenému návrhu predložili orgány reprezentácie vysokých škôl viaceré pripomienky. Rada vysokých škôl napr. zaslala viaceré pripomienky, pričom za veľmi významné možno považovať najmä:

- Metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu verejným vysokým školám na rok 2007 vychádza z princípov metodiky uplatňovanej v predchádzajúcich rokoch, nie sú v nej žiadne radikálne zmeny, čo je so zreteľom na zotrvačnosť vysokoškolského vzdelávania pozitívne.
- Ku kľúčovým normatívom uplatňovaným pri rozpise štátnej dotácie patria: koeficient personálnej náročnosti (KPN) a koeficient ekonomickej náročnosti (KEN) jednotlivých skupín študijných odborov (programov).

Tieto normatívy však nie sú kvantifikované po dôkladnej analýze podmienok pôsobenia slovenských vysokých škôl, a preto niektoré študijné odbory, resp. programy a následne financovanie verejných vysokých škôl sú podhodnotené. Pocit nedocenenia dozrel v technických odboroch a vyústil do návrhu konštituovania novej skupiny študijných odborov „technické odbory“.

Rovnaký pocit nedocenenia majú aj iné študijné odbory (programy), a preto za ekonomické a manažérske disciplíny sa navrhuje vytvoriť osobitnú skupinu s názvom „ekonomické odbory“. Výchova v európskom rámci konkurencieschopných ekonómov a manažérov je dnes nemysliteľná bez náročnej softvérovej a hardvérovej

podpory. KPN a KEN uvedené v prílohe č. 1 vonkoncom nezodpovedajú skutočnej personálnej a ekonomickej náročnosti. Na ilustráciu len niekoľko príkladov: (15.) učiteľstvo ekonomických odborov, a tiež (10.) humanitné odbory majú vyššie KPN a KEN ako (9.) ekonomické odbory. Opätovne sa preto požaduje prehodnotenie týchto normatífov opierajúc sa o serióznu analýzu podmienok slovenských vysokých škôl. Treba si uvedomiť, že lepšie financovanie ekonomicky a personálne náročnejších odborov možno pri zvýšení objemu finančných prostriedkov. Pri terajšej stagnácii objemu financií akákoľvek zmena spôsobí pokles financovania u iných odborov možno aj pod úroveň roku 2006.

- Pozitívne sa hodnotí aj to, že sa rozpočtový rok nedelí na dve časti, ale sa robí rozpočet na celý rok.

Vážený pán poslanec,

z uvedeného vyplýva, že v predložených pripomienkach najrozsiahlejšie boli pripomienky ku kľúčovej problematike „koeficientu ekonomickej náročnosti - KEN“ a ku „koeficientu personálnej náročnosti - KPN“ a s tým súvisiacemu stavu rozdelenia odborov do skupín, ku ktorým sa príslušný koeficient priraduje. Uvedená pripomienka preukazuje, že Rada vysokých škôl prejavuje nespokojnosť s uvedenými koeficientmi. Ďalej z uvedeného vyplýva, že pôvodne navrhovanú zmenu utvorenia novej skupiny financovania technických odborov a priradenia vyššieho koeficientu náročnosti k nej nemožno jednoznačne chápať jednostranne len ako „výrazné poškodenie mnohých vysokých škôl“ a „neoprávnené získanie financií inými vysokými školami“, ako uvádzate vo svojej interpelácii, ale ako jeden z pokusov významnejšie podporiť niektoré hospodársky významné odbory a začať prehodnocovať koeficienty náročnosti, s ktorými už dlhšie nie sú viaceré vysoké školy spokojné a pokladajú ich za nie dostatočne objektívne.

Keďže postupné zmeny koeficientov si vyžadujú hlbšie analýzy a zásadné pripomienky k navrhovaným zmenám týchto koeficientov, vyjadrila aj Slovenská rektorská konferencia, Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, sa preto rozhodlo nezaviesť zmenu v skupinách odborov financovania, ani s tým súvisiacu zmenu koeficientov náročnosti, a ponechať skupiny študijných programov v jednotlivých študijných odboroch ako v roku 2006. Takmer všetky ostatné navrhované zmeny v metodike Ministerstvo školstva Slovenskej

republiky na základe súhlasu orgánov reprezentácie vysokých škôl vykonalo a akceptovalo v rámci možností aj niektoré ďalšie pripomienky predložené ich orgánmi.

Vážený pán poslanec,

uvedená metodika je otvorený dokument, ktorý sa v súlade so zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov každoročne aktualizuje a mám úsilie podporiť objektivizáciu tejto metodiky aj v súlade s požiadavkami orgánov reprezentácie vysokých škôl.

K Vášmu názoru k výške rozpočtu vysokých škôl na rok 2007 si dovoľujem uviesť, že pri hodnotení výšky rozpočtu je potrebné brať do úvahy aj ďalšie predpokladané finančné zdroje z fondov Európskej únie.

S úctou

Vážený pán

Martin Fronc

poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

Nám. A. Dubčeka 1

812 80 Bratislava

Na vedomie:

Pavol Paška, predseda NR SR

Robert Fico, predseda vlády SR